

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS

Γεωργική Εκπαίδευση

Θεματική ενότητα 11 1/2

Όνομα καθηγητή: Αλέξανδρος Κουτσούρης

Τμήμα: Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Μαθησιακοί στόχοι 1/2

Οι φοιτητές/τριες πρέπει να είναι ικανοί/ες:

- να καταγράψουν τα βασικά χαρακτηριστικά της βιωματικής μάθησης
- να δώσουν παραδείγματα βιωματικής μάθησης
- να αναφέρουν τα χαρακτηριστικά της κριτικής σκέψης και τις μεθόδους που προσιδιάζουν σε αυτή

Μαθησιακοί στόχοι 2/2

- να αναφέρουν διαφορετικά είδη μάθησης
- να επιλέξουν ένα μοντέλο διδασκαλίας-μάθησης
- να καταρτίσουν ένα σχέδιο μαθήματος
- να περιγράψουν εναλλακτικές -συμμετοχικές τεχνικές

Λέξεις κλειδιά 1/2

- Βιωματική μάθηση
- Τεχνικές
- Μέθοδος project

Λέξεις κλειδιά 2/2

- Κριτική σκέψη
- Μοντέλα διδασκαλίας
- Σχέδιο μαθήματος
- Συμμετοχικές τεχνικές

ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ (1/2)

- Μάθηση μέσω συνεργατικών δραστηριοτήτων σε μικρές ομάδες
- ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ: δίνει τη δυνατότητα συμμετοχής σε όλα τα άτομα, προωθεί τη συνεργασία, καλλιεργεί την αυτοπεποίθηση, επιτρέπει την ανταλλαγή εμπειριών-απόψεων-γνώσεων, κάνει πιο κατανοητή τη φύση των προβλημάτων και την επίλυσή τους.

ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ (2/2)

- Χαρακτηρίζεται από τη δράση, την ποικιλία και τη συμμετοχή. Εμπλέκει την υποκίνηση στάσεων, την ανάπτυξη και εξάσκηση δεξιοτήτων και την προαγωγή της κατανόησης των εννοιών και των υποδειγμάτων που στηρίζουν το υπό εξέταση θέμα-αντικείμενο.
- Οι ομαδικές δραστηριότητες εμπλέκουν τους εκπαιδευόμενους στις διαδικασίες μάθησης και τους καθιστούν συνεργάτες με τον εκπαιδευτή (διευκολύνοντα)

ΤΕΧΝΙΚΕΣ (1/2)

- Ερωτήματα από και προς τους εκπαιδευόμενους
- Προσομοίωση εξετάσεων με ανοικτά βιβλία – συγκρότηση ενός κύκλου μελέτης (σε ομάδες ή ατομικά πάνω στο ίδιο ή σε διαφορετικά θέματα)
- Ανάθεση τμημάτων της διδασκαλίας σε άτομα ή ομάδες

ΤΕΧΝΙΚΕΣ (2/2)

- Επίσκεψη στο πεδίο – ενεργός παρατήρηση
- Παιχνίδια και προσομοιώσεις
- Παίξιμο ρόλων (δραματοποίηση)
- Μελέτη περίπτωσης

ΜΕΘΟΔΟΣ PROJECT (1/2)

- Πρωτοβουλία
- Ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την πρωτοβουλία
- Από κοινού διαμόρφωση του πλαισίου
  - ❖ ποιος συμμετέχει
  - ❖ ποιες δραστηριότητες
  - ❖ ρυθμός εργασίας
  - ❖ χρονοδιάγραμμα
  - ❖ αναμενόμενα αποτελέσματα

PROJECT (2/2)

- Υλοποίηση
- Περάτωση

Πρέπει να ληφθούν υπόψη:

- Διαλείμματα ενημέρωσης ή ανασκόπησης
- Χρόνος – χώρος – συνεργασίες - συντονισμός

ΕΡΕΥΝΑ - ΔΡΑΣΗ

- Στην περίπτωση αυτή οι εκπαιδευόμενοι μαθαίνουν στο πως προσδιορίζονται προβλήματα φυσικών πόρων (περιβάλλοντος), συγκροτούνται (ερευνητικά) ερωτήματα και συλλέγονται πληροφορίες από δευτερογενείς πηγές (γραπτά τεκμήρια και στατιστικές, ντοκιμαντέρ, κλπ.).
- Μετά το τέλος της έρευνας, οι εκπαιδευόμενοι αναζητούν τις δράσεις που μπορούν να αναληφθούν από τους πολίτες, ιδιαίτερα τη σημασία της συνεργατικής δράσης, και αναπτύσσουν σχέδια επίλυσης του εξεταζόμενου προβλήματος. Τα σχέδια αυτά στη συνέχεια αξιολογούνται στη βάση κριτηρίων τα οποία έχουν σχεδιαστεί ώστε να αποτιμηθούν οι κοινωνικοοικονομικές και οικολογικές όψεις της προτεινόμενης δράσης.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Τα παραπάνω (όπως και άλλα) μοντέλα έχουν τα εξής χαρακτηριστικά:

- Είναι προσανατολισμένα προς την ανάληψη δράσης
- Επικεντρώνονται στα άτομα, το ρόλο τους, την προσωπική τους ευθύνη και την ικανότητά τους να προκαλέσουν αλλαγές
- Έχουν ένα προφανές όφελος για την κοινότητα, το περιβάλλον, τις επόμενες γενιές, τον πλανήτη

ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ (1/2)

- Η κριτική σκέψη είναι παραγωγική και θετική σκέψη
- Η κριτική σκέψη είναι μια διαδικασία, όχι αποτέλεσμα
- Οι εκδηλώσεις της κριτικής σκέψης ποικίλουν ανάλογα με το περιβάλλον στο οποίο εκδηλώνονται
- Η κριτική σκέψη προκαλείται τόσο από θετικά όσο και από αρνητικά γεγονότα
- Η κριτική σκέψη είναι συγκινησιακή όσο και ορθολογική

ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ (2/2)

- Η αναγνώριση και πρόκληση των υποθέσεων είναι κεντρικό στοιχείο της κριτικής σκέψης
- Η πρόκληση της σημασίας του περιβάλλοντος είναι κρίσιμο στοιχείο της κριτικής σκέψης
- Οι σκεπτόμενοι κριτικά προσπαθούν να φανταστούν και διερευνήσουν εναλλακτικές λύσεις
- Η φαντασία και η διερεύνηση εναλλακτικών δυνατοτήτων οδηγεί στο στοχαστικό σκεπτικισμό.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ – ενδυνάμωση του ατόμου (1/3)

- να μπορεί το άτομο να εξετάζει τον εαυτό του "απ' έξω" και να πιστεύει ότι είναι ανοικτό σε αλλαγές
- να έχει την ικανότητα να αλλάζει τόσο τον εαυτό του όσο και το μικρόκοσμο στον οποίο ζει
- να χρησιμοποιεί την αντίληψή του ώστε να αναγνωρίζει τα σημεία διαταραχής μεταξύ του τί είναι και του τί θα επιθυμούσε να είναι
- να προσδιορίζει επακριβώς τα επιθυμητά αποτελέσματα και τα στάδια δράσης που απαιτούνται για την επίτευξή τους

ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ – ενδυνάμωση του ατόμου (2/3)

- να δρα - να εφαρμόζει τα στάδια δράσης
- να ζει καθημερινά έχοντας επίγνωση της δυνατότητας εκτίμησης, επανεκτίμησης, επιρροής και αυτοπροσδιορισμού
- να διευκολύνει τους άλλους να αποκτήσουν τη δυνατότητα να ελέγχουν τη ζωή τους και να επηρεάζουν τα πεδία στα οποία κινούνται.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ – ενδυνάμωση του ατόμου (3/3)

Η ΕΜΦΑΣΗ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΤΡΑΦΕΙ ΣΤΗΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ ΝΑ:

- κάνουν έρευνα
- αναλύουν και αξιολογούν πληροφορίες
- χειρίζονται και οργανώνουν πληροφορίες
- διαδίδουν την κατάλληλη πληροφόρηση στα υπόλοιπα μέλη της ομάδας
- επικοινωνούν με ακρίβεια
- απορροφούν ότι είναι σχετικό με αυτούς και δρουν στη βάση αυτή

Βιβλιογραφία 1/3

- Hopson, B. and Scally, M. (1981) Lifeskills Teaching. London: McGraw-Hill.
- Huckle, J. and Sterling, S. (1996) Education for Sustainability. London: Earthscan.
- Silberman, M. (1998) Active Training. San Francisco, CA.: Jossey-Bass/Pfeiffer.
- Abercombie, M.L.J. (1986) Δημιουργική Διδασκαλία και Μάθηση. Αθήνα: Gutenberg.
- Maingain, A. and Dufour, B. (2003) Διδακτικές Προσεγγίσεις της Διαθεματικότητας. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Βιβλιογραφία 2/3

- Γκότοβος, Α. (1985) Παιδαγωγική Αλληλεπίδραση: Επικοινωνία και κοινωνική μάθηση στο σχολείο. Αθήνα: Gutenberg.
- Δερβίσης, Σ. (1998) Οι Μαθητές μιας Τάξης ως Κοινωνική Ομάδα και η Ομαδοκεντρική Διδασκαλία. Αθήνα: Gutenberg.
- Κατερέλος, Γ. (1999) Θεωρία και Πράξη στην Εκπαιδευτική Σχέση. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Κόκκος, Α. και Λιοναράκης, Α. (1998) Ανοικτή και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση: Σχέσεις διδασκόντων – διδασκομένων. Πάτρα: ΕΑΠ.
- Κοσσυβάκη, Φ. (1998) Κριτική Επικοινωνιακή Διδασκαλία. Αθήνα: Gutenberg.

Βιβλιογραφία 3/3

- Ματσαγγούρας, Η. (2006) Η Διαθεματικότητα στη Σχολική Γνώση. Αθήνα: Gutenberg.
- Ματσαγγούρας, Η. (1995) Η Εξέλιξη της Διδακτικής. Αθήνα: Gutenberg.
- Ματσαγγούρας, Η. (1999) Η Σχολική Τάξη. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.
- Μπακιρτζής, Κ. (1999) Η Δυναμική της Αλληλεπίδρασης στην Επικοινωνία. Αθήνα: Gutenberg.
- Ρέλλος, Ν. (2000) Για μια Επίκαιρη Διδασκλία. Αθήνα: Gutenberg.
- Σαλβαράς, Γ. και Σαλβαρά, Μ. (2007) Μοντέλα και Στρατηγικές Διδασκαλίας. Αθήνα: Ατραπός.
- Τριλιανός, Θ. (1991) Μεθοδολογία της Διδασκαλίας (I & II). Αθήνα: Εκδόσεις Αφοι Τολίδη.
- Ταρατόρη-Τσαλκατίδου, Ε. (2002) Η Μέθοδος Project στη Θεωρία και στην Πράξη. Αθήνα: Αφοι Κυριακίδη.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

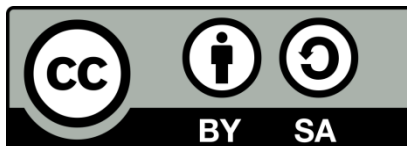
Σημείωμα Αναφοράς

- Copyright Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών 2014. Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, Αλέξανδρος Κουτσούρης. «Γεωργική Εκπαίδευση». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<https://mediasrv.aua.gr/eclass/courses/OCDAERD100/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων, π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Η άδεια αυτή ανήκει στις άδειες που ακολουθούν τις προδιαγραφές του Ορισμού Ανοικτής Γνώσης [2], είναι ανοικτό πολιτιστικό έργο [3] και για το λόγο αυτό αποτελεί ανοικτό περιεχόμενο [4].

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

[2] <http://opendefinition.org/okd/ellinika/>

[3] <http://freedomdefined.org/Definition/EI>

[4] <http://opendefinition.org/buttons/>

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
  - το Σημείωμα Αδειοδότησης
  - τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
  - το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)
- μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.